

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

On behalf of:

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety

INTERNATIONAL
CLIMATE
INITIATIVE

of the Federal Republic of Germany

ЗЕЛЕНІ ФІНАНСИ: ГРОШІ, ЩО ЗМІНЮЮТЬ ПЛАНЕТУ

Світлана БРУС, к.е.н., пров.н.с., експерт по зелених фінансах

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ»

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

On behalf of:

of the Federal Republic of Germany

Що таке зелені фінанси?

Зелені фінанси - це фінансові інструменти та інвестиції, спрямовані на захист довкілля, боротьбу зі зміною клімату та сталий розвиток економіки

Чому це важливо?

- Клімат змінюється.
- Екстремальна погода.
- Забруднення планети.
- Якість води й повітря.
- Дорожчі ресурси.
- Енергетичні проблеми.
- Використання великої кількості невідновлювальних ресурсів.
- Економічні втрати.

Де тут гроші?

- Щорічно потрібно \$4–6 трлн для «зеленого» переходу
- Банки та фонди вирішують, яку економіку фінансувати
- Без «зелених» грошей — технології не масштабуються
- Фінанси — найшвидший важіль змін на планеті

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

On behalf of:

of the Federal Republic of Germany

Як гроші впливають на світ?

Гроші → проєкти → зміни у світі

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

On behalf of:

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety

INTERNATIONAL
CLIMATE
INITIATIVE

INTERNATIONAL
FOUNDATION
OF DEVELOPMENT

of the Federal Republic of Germany

Хто фінансує «зелені» зміни?

- Держави – виділяє гроші з бюджету на фінансування зелених проєктів.
- Банки – фінансують зелені проєкти через надання кредитів.
- Компанії – вкладають власні кошти у зхелені проєкти.
- Міжнародні організації – фінансують зелені проєкти через випуск облігацій.
- Звичайні люди – через використання дома зелених технологій. через зелені фонди.

Роль:

- Кредити.
- Гарантії.
- Гранти.
- Технічна допомога.

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

On behalf of:

of the Federal Republic of Germany

В які проєкти вигідно та престижно вкладати гроші?

- Сонячна та вітрова енергія.
- Зелений транспорт.
- Зелені школи та будинки.
- Чиста вода.
- Екологічно чисті та стійкі до змін клімату продукти.

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

On behalf of:

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety

INTERNATIONAL
CLIMATE
INITIATIVE

of the Federal Republic of Germany

Про що проєкт PROGRESS

Як зробити так, щоб українські продукти були
найякіснішими у світі, а наша земля залишалася
родючою для майбутніх поколінь.

- **Розумне фермерство:** Проєкт вчить фермерів вирощувати яблука, малину, полуницю та горіхи за найвищими світовими стандартами, використовуючи менше хімікатів та бережучи ґрунт.
- **Зелені гроші:** Він допомагає банкам зрозуміти, як правильно давати кредити на екологічні бізнеси, щоб розвивати природоохоронні технології в Україні.
- **Майбутнє:** Завдяки проєкту в сільському господарстві з'являється більше робочих місць, де потрібно знати не лише як садити рослини, а й як працювати з сучасними технологіями та дбати про клімат.

Які є інструменти зелених фінансів?

- Зелені кредити для екопроектів.
- Зелені облігації для масштабних змін.
- ESG – інвестиції (E – екологія, S- суспільство, G - управління).
- Вуглецеві ринки (торгівля квотами на викиди CO₂).
- Зелений фінтех.

Чому інвесторам вигідно вкладати кошти у «зелене»?

- Менші ризики.
- Регуляторні стимули.
- Довгострокова вигода.
- Репутація.
- Попит ринку.

Як відбувається фінансування через зелені облігації?

5 трлн. дол. США Світовий ринок облігацій у 2024 р.
Зростання кожного року приблизно 20%

**Компанія випускає облігації → Інвестор купує облігації → Гроші
вкладаються в екопроект → Прибуток повертається**

Чим зелені інвестиції відрізняються від ESG – інвестицій?

Інвестиція — це коли гроші вкладають зараз, щоб отримати користь у майбутньому.

Зелені інвестиції – інвестувати в проєкти, які спрямовані на захист довкілля, чисту енергію, очищення води, переробку сміття або захист тварин.

ESG-інвестиції - Інвестувати лише в компанії, які слідують ESG-принципам

ESG-принципи для компаній

E – Environmental (Екологія)

- Скільки CO2 викидає
- Чи економить воду
- Чи є відходи
- Чи використовує зелену енергію

S – Social (Суспільство)

- Які умови праці?
- Чи дотримується техніки безпеки?
- Яка зарплатня?
- Чи взаємодіє з громадами?

G – Government (Управління)

- Чи прозора звітність?
- Чи залучає незалежний аудит?
- Як приймаються рішення?
- Чи не має корупції?
- Чи дотримуються права акціонерів?

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

On behalf of:

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety

INTERNATIONAL
CLIMATE
INITIATIVE

of the Federal Republic of Germany

Вуглецеві ринки: що це таке?

Вуглецева квота = право викинути 1 тонну CO₂. Якщо викидаєш менше — можна продати залишок. Більше — треба купити. Ринок стимулює компанії знижувати викиди!

Ринок у 2024 р.

- 909 млрд. дол. США обсяг вуглецевого ринку у світі
- 60-80 євро можна отримати за 1 тонну CO₂ на ринку ЄС
- Більше 45 країн мають вуглецеве ціноутворення

Механізм роботи:

- Уряд встановлює ліміт викидів для промисловості
- Компанії отримують або купують квоти
- Ті, хто зекономив, можуть продати свою квоту на ринку

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

On behalf of:

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety

INTERNATIONAL
CLIMATE
INITIATIVE

of the Federal Republic of Germany

Зелений фінтех: технології у дії

Doconomy (<https://www.doconomy.com/about>, зокрема їхній інструмент 360 та партнерські рішення з Mastercard) – це фінтех-інструмент для екологічно відповідального способу життя, який розраховує вуглецевий слід на основі щоденних витрат користувача.

Catapult Green Fintech (<https://grant.market/opp/catapult-green-fintech>) – створений для підтримки стартапів, які працюють над екологічними фінтех-рішеннями.

Зелена платформа (greenplatform.madeinukraine.gov.ua) – основний цифровий каталог, який агрегує понад 100 програм фінансування від міжнародних донорів, українських банків та державних фондів.

Грінвошинг: де правда, а де міф

Грінвошинг (Greenwashing) — це хитрий маркетинговий прийом, коли компанія вдає із себе «екологічну», але насправді нічого не робить для захисту довкілля.

МІФ:

- **«Зелений» дизайн:** Товар упаковують у папір кольору крафт, малюють на ньому листочки, квіточки або жабок. Це створює ілюзію натуральності, хоча всередині може бути звичайний пластик і хімія.
- **Нечіткі слова:** Наприклад, «100% екологічно», «вироблено з натуральних продуктів». Насправді ці слова часто не означають нічого конкретного, якщо немає спеціального сертифіката.
- **Приховування правди:** Наприклад, бренд каже: «Ми робимо пакування з переробленого паперу!», але при цьому їхній завод скидає токсичні відходи в річку.
- **Вигадані сертифікати:** Компанія сама малює на пачці значок, схожий на офіційне «еко-маркування», щоб заплутати покупця.

Правда, коли є докази, є звіти, міжнародне маркування.

Україна та зелені фінанси

Що вже є в Україні:

- Закон про зелені облігації діє з 2021 р.
- Ринок зеленої електроенергії – ВДЕ (сонце, вітер, вода)
- «Теплі кредити» на утеплення житла
- Екологічний транспорт у містах (електробуси, тролейбуси, велодоріжки)
- Розумне управління відходами

Зелене відновлення для України:

- Відновлювальна енергетика замість знищеної мережі
- Зелений водень для нової промисловості
- Енергоефективне житло по всій країні
- Екотранспорт не тільки у великих містах
- Проєкти з циркулярного (безвідходного) будівництва
- Розвиток сталого (зеленого) сільського господарства

Професії майбутнього у зелених фінансах

- Фінансовий аналітик ESG.
- Екологічний економіст.
- Еколог з оцінки ризиків у фінансах.
- Спеціаліст із зелених інвестицій.
- ESG-аналітик.
- Фахівець зі сталого фінансування.
- Кліматичний ризик-аналітик.
- Радник з зелених інвестицій.

Висновки

1. Зелені фінанси — уже частина глобального ринку.
2. Зелені облігації, вуглецеві ринки, ESG – це працюючі інструменти.
3. Кліматичні ризики стають фінансовими.
4. Україна потребує зеленого відновлення.
5. Для фінансистів це нова сфера кар'єри.

